

Sygn. akt IV CSK 686/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w O.

przy uczestnictwie Powiatu Ostródzkiego

o ustanowienie drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 maja 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w Elblągu

z dnia 18 czerwca 2014 r., sygn. akt I Ca 156/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oparto na pierwszej i ostatniej spośród wymienionych przesłanek.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Należy wyjaśnić, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne, albo określić, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub rozbieżności występujące w orzecznictwie sądów. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, nie publ.).

Wnioskodawca, ujął zagadnienie prawne w pytaniu, czy na drogach publicznych istnieje możliwość ustalenia służebności drogi koniecznej.

W ocenie Sądu Najwyższego tak sformułowane pytanie nie odzwierciedla istotnego zagadnienia prawnego. Brakuje w nim wskazania rozwiniętych argumentacji prawnych prowadzących do odmiennych rozwiązań prawnych przedstawionego problemu. W judykaturze zarysowała się stała linia orzecznicza, zgodnie z którą drogi publiczne jako rzeczy wyłączone z obrotu (*res extra commercium*) nie mogą być obciążane prawami na rzecz osób trzecich (zob. m.in.

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2014 r., II CSK 491/13, nie publ. oraz z dnia 15 lutego 2012 r., I CSK 293/11, OSNC 2012, nr 9, poz. 104).

Istotne zagadnienie prawne może stać się podstawą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko wtedy, kiedy, jego rozwiązanie miałoby bezpośredni wpływ na wynik sprawy. W tym zaś przypadku zaproponowane zagadnienie ma charakter hipotetyczny, ponieważ Sąd Okręgowy w Elblągu ustalił, że wnioskodawca ma dostęp do dwóch dróg publicznych, wolnych od zakazu wjazdu pojazdów o wysokim tonażu, tj. do drogi gminnej w kierunku miejscowości G. oraz do drogi powiatowej [...], której przedłużenie stanowi droga powiatowa [...].

W odniesieniu do drugiej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania, tj. art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy podkreślić, że przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Oczywiste naruszenie powinno być rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z treścią przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., III SK 11/12, nie publ.).

Okoliczności wskazane przez skarżącą spółkę nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Przede wszystkim za przyczynę oczywistej zasadności podano okoliczność, że „przedstawione w skardze kasacyjnej argumenty wskazują na to, iż w przedmiotowej sprawie występują zagadnienia budzące poważne wątpliwości”. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wyklucza jednoczesne oparcie skargi o przesłankę oczywistej zasadności. Rozwiązanie tej samej sytuacji prawnej nie może bowiem jednocześnie cechować się wysokim stopniem skomplikowania, wymagającym wykładni Sądu Najwyższego i być jednocześnie dostrzegalne „na pierwszy rzut oka” przez przeciętnego prawnika (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13; z dnia 14 września 2012 r., I UK 207/12 – nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania nie zostały spełnione i orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).